MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN CLUJ

Nr. 15324 din 3.12.2018

Către

Directorii unităților de învățământ din jud.Cluj

Având în vedere prevederile metodolgiei-cadru privind mobilitatea personalului didactic din învățământul preuniversitar și în calendarele asociate acestor activități aplicate și respectate în ultimii ani vă rugăm *să analizați și să respectați și în acest an școlar etapele specifice elaborării, avizării și aprobării ofertei curriculare a școlii pentru anul școlar 2019 – 2020.*

Clarificări conceptuale

Vă reamintim că **planul-cadru de învățământ**, ca document oficial de tip reglator, este instrument de bază în promovarea politicii educaționale la nivel național, care jalonează resursele de timp ale procesului de predare-învățare-evaluare; planurile-cadru de învățământ stabilesc, diferențiat, în funcție de nivelul de școlarizare, disciplinele studiate de către elevi în școală și numărul de ore alocat fiecăreia dintre acestea.

Disciplinele de învățământ cuprinse în planurile-cadru sunt organizate astfel:

- **Trunchiul comun (TC) -** cuprinde disciplinele obligatorii (nivel preprimar, primar și gimnazial) și care, la nivelul învățământului liceal, sunt aceleași pentru toate specializările din cadrul profilului. În principiu, trunchiul comun dezvoltă și consolidează competențe generice (competențe vizate de disciplinele de învățământ și competențe transversale). În învățământul liceal, trunchiul comun are rolul de a dezvolta și diversifica competențele cheie ale elevilor.
- **Curriculum diferențiat (CD) -** reprezintă o ofertă educațională centrală (specifică nivelului liceal), constând dintr-un pachet de discipline cu alocările orare asociate acestora, diferențiată pe profiluri (în cazul filierelor teoretică și tehnologică) și pe specializări (în cazul filierei vocaționale). Acesta asigură o bază comună pentru pregătirea de profil (în cazul filierelor teoretică și tehnologică) și răspunde nevoii de a iniția elevul în trasee de formare specializate. Oferă o bază suficient de diversificată, pentru orientarea în privința studiilor ulterioare sau pentru integrarea socială și profesională, în cazul finalizării studiilor
- **Curriculum la decizia școlii (CDȘ) -** se constituie din pachete opționale ofertate la nivel național, județean și local, precum și din pachete disciplinare opționale ofertate la nivelul unității de învățământ. Acesta este constituit din discipline de tip: aprofundare, extindere, disciplină nouă (la nivelul unei discipline, mai multor discipline, ariei curriculare, mai multor arii curriculare, crosscurriculară).
- **Curriculum în dezvoltare locală (CDL)** - reprezintă oferta curriculară specifică fiecărei unitați de învățământ (filieră tehnologică) și este realizat în parteneriat cu agenții economici. Prin această ofertă curriculară se asigură cadrul necesar adaptării pregătirii profesionale a elevilor la cerințele pieței muncii (locale și județene). Proiectarea și evaluarea curriculumului în dezvoltare locală implică angajarea partenerilor sociali (agenți economici, asociații/organizații locale ale angajatorilor și/sau ale angajaților) în procesul de identificare a competențelor specifice pieței forței de muncă locale și a situațiilor de învățare oferite elevilor. Această componentă a curriculumului răspunde nevoii de acordare unei mai mari autonomii unităților de învățământ cu privire la planificarea și proiectarea ofertei de pregitire profesională a elevilor.

În acest context subliniem importanța **curriculumului la decizia școlii (CDȘ)** care constituie *ansamblul proceselor educative și al experiențelor de învățare* pe care fiecare școala le propune în mod direct elevilor săi în cadrul ofertei curriculare proprii. La nivelul planurilor-cadru, CDȘ reprezintă numărul de ore alocate școlii pentru construirea propriului proiect curricular. Prin oferta curriculară de CDȘ se asigură cadrul pentru susținerea unor performanțe diferențiate, a unor nevoi și interese specifice de învățare ale elevilor.

Această cerință are un anumit caracter de generalitate, deoarece în alocarea resurselor de timp intervin foarte mulți factori care abat traseul reglementat metodologic spre soluții care, de regulă, au în vedere în mod preponderent completarea normelor.

Activități și termene

Deoarece în *Metodologia-cadru privind mobilitatea personalului didactic de predare din învățământul preuniversitar pentru anul școlar 2019-2020* și în *Calendarul mobilității personalului didactic* sunt prevăzute următoarele etape: "3) Constituirea posturilor didactice/catedrelor, încadrarea personalului didactic titular, soluționarea cererilor de întregire/completare a normei didactice de predare-învățare-evaluare la nivelul unităților de învățământ a personalului didactic titular și soluționarea cererilor cadrelor didactice titulare prevăzute la art. 48 alin. (2)-(3) pentru anul școlar 2019-2020" și "a) constituirea posturilor didactice/catedrelor la nivelul unităților de învățământ/consorțiilor școlare; **până la 15 februarie 2019**", respectiv, "e) analiza, corectarea și avizarea proiectului de încadrare și a ofertei de posturi didactice/catedre vacante/rezervate de către inspectoratul școlar. Perioada: **12-22 februarie 2019**" activitățile legate de **elaborarea, avizarea și aprobarea ofertei curriculare a școlii pentru anul școlar 2019 – 2020** se vor desfășura până în data de **11 februarie 2019.**

Oferta făcută elevilor trebuie să acopere cel puțin *dublul numărului de ore față de posibilitatea de opțiune a acestuia*. **Oferta curriculară** va fi făcută publică, prezentată elevilor și părinților și finalizată completarea fișelor de opțiuni ***până la** data de **25 ianuarie 2019***. Odată exprimată opțiunea pentru o anumită disciplină, aceasta devine obligatorie pe durata pentru care a fost proiectată disciplina respectivă (unul sau mai mulți ani școlari). Excepție de la termenul reprezentat de **25 ianuarie 2019** fac elevii claselor de început de nivel de studiu (*clasa pregătitoare, clasa a V-a – dacă gimnaziul este primul nivel de studiu în unitatea de învățământ, clasa a IX-a*) pentru care exprimarea opțiunilor (elevilor și părinților) va avea loc în perioadele specifice legate de constituirea claselor respective.

Responsabilități și activități specifice

Comisia pentru Curriculum (numită prin decizie internă a directorului unității de învățământ la începutul fiecărui an școlar) a unității de învățământ elaborează ***Oferta curriculară* a școlii** care conține:

- prezentarea specificului și obiectivelor unității de învățământ;
- numărul de clase pe niveluri de învățământ și în cazul nivelului liceal și pe specializări și ani de studiu;
- disciplinele de trunchi comun și numărul de ore alocat acestora prin planul-cadru, pentru clasele/specializările existente;
- opționalele / pachetele de opționale pe care le poate oferi școala;
- metodologia de selecție și de exprimare a opțiunilor în privința curriculumului la decizia școlii (procedura și/sau instrumentele utilizate pentru a realiza această activitate sunt specifice fiecărei unități de învățământ);
- modalitățile de evaluare a elevilor la disciplinele opționale.

Comisia pentru Curriculum din unitatea de învățământ se va asigura că au fost parcurși următorii pași:

1. Analiza de nevoi prezente și viitoare
2. Identificarea așteptărilor comunității locale față de unitatea școlară
3. Informarea și implicarea elevilor
4. Consultarea cu părinții
5. Informarea Consiliului de administrație pe baza unei documentații complete
6. Aprobarea cursului opțional
7. Difuzarea ofertei școlii printre elevii interesați
8. Selectarea suporturilor potrivit documentației
9. Constituirea colectivului de lucru și stabilirea schemei orare.

În dosarul Comisiei pentru Curriculum se vor păstra dovezile specifice legate de elaborarea, ofertarea, alegerea și livrarea CDȘ la nivelul unității de învățământ.

Echipa de conducere a unității de învățământ are responsabilitatea:

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN CLUJ

- să verifice înregistrarea disciplinelor/temelor/cursurilor opționale susținute în fața Consiliului de Administrație și aprobate, pe bază de proiecte ce cuprind programa cu listele de conținuturi și planificarea;
- să verifice completarea corectă a cataloagelor și registrelor matricole cu denumirile complete ale disciplinelor opționale pentru fiecare nivel de învățământ (specific pentru fiecrae clasă, respectiv profil și specializare);
- să promoveze un curriculum la decizia școlii care să contribuie la individualizarea unității școlare și la reliefarea personalității acesteia în comunitatea locală;
- să se preocupe de asigurarea unor parcursuri individuale proprii, în funcție de nevoile, interesele și motivațiile elevilor, cooperând în acest sens cu Comisia pentru curriculum;
- să prezinte ofertele de opționale în școală prin afișare în timp util și la loc vizibil;
- să verifice dacă informația care circulă în rândul elevilor referitoare la opționale este corectă și completă;
- să verifice dacă aceste informații ajung la cunoștința părinților;
- să obțină acordul elevilor și al părinților, pe bază de semnătură.

Nr. crt.	Etape - activități	Participanți/termene
1.	Fundamentarea propunerilor privind curriculumul la decizia școlii, prin: - realizarea unei analize de nevoi, la nivelul elevilor înscriși în unitatea de învățământ; - realizarea unei analize de oportunități educaționale, la nivelul contextului socio-economic local.	- echipa managerială a școlii - membrii comisiilor metodice decembrie 2018
2.	Formularea, de către cadrele didactice, de propuneri privind curriculumul la decizia școlii, prin consultarea consiliului elevilor, a părinților elevilor și prin realizarea unei analize a resurselor necesare pentru implementare.	- cadre didactice - Consiliul elevilor - părinți decembrie 2018
3.	Prezentarea ofertei de CDȘ, elevilor și părinților elevilor, la nivelul învățământului primar, gimnazial și liceal. Exprimarea, în scris, de către părinții elevilor din învățământul primar și gimnazial a opțiunilor privind curriculum-ul la decizia școlii care urmează să fie studiat în anul școlar următor. Exprimarea, în scris, de către elevii din învățământul liceal, a opțiunilor privind curriculumul la decizia școlii care urmează să fie studiat în anul școlar următor. (Excepție clasele de început de nivel de învățământ)	- diriginții - profesorii propunători - elevii - părinții elevilor 25 ianuarie 2019
4.	Centralizarea opțiunilor privind curriculumul la decizia școlii, exprimate de elevi / de către părinții elevilor.	- diriginții 30 ianuarie 2019
5.	Definitivarea la nivelul unității de învățământ, pentru fiecare clasă, a listei opționalelor care urmează să fie studiate de către elevi în anul școlar următor. **Stabilirea numărului de discipline opționale** pentru anul școlar 2019 – 2020 se va realiza cu **respectarea costului standard/elev.** Elaborarea programelor școlare pentru opționale.	- diriginții - Comisia pentru curriculum - profesorii propunători 31 ianuarie 2019
6.	Avizarea proiectelor de programe școlare pentru opționale (fișa tip de avizare însoțită de proiectul programei – 2 exemplare)	- inspectorii școlari **1 - 11 februarie 2019**

Curriculum la Decizia Școlii:

- *extindere* (abilități înalte ale elevilor, temele evidențiate distinct în documentele de planificare și proiectare ale cadrelor didactice care oferă astfel de curs)
- *aprofundare* (remediere, recuparare, temele evidențiate distinct în documentele de planificare și proiectare ale cadrelor didactice care oferă astfel de curs)
- *opțional tip disciplină nouă*:
  - la nivelul unei discipline
  - la nivelul mai multor discipline
  - la nivelul unei arii curriculare
  - la nivelul mai multor arii curriculare

INSPECTORATUL ŞCOLAR JUDEŢEAN CLUJ

- crosscurricular (la nivelul întregului curriculum)
- elaborat: în școală, județean (programa nu necesită avizare), național (programa nu necesită avizare)

Conform art 12 alin (11) din *Metodologia-cadru privind mobilitatea personalului didactic de predare din învățământul preuniversitar pentru anul școlar 2019-2020:* "**Opționalul integrat la nivelul mai multor arii curriculare la clasele a V-a, a VI-a și a VII-a** este predat de **un cadru didactic** care are **cel puţin una din specializările care intră în structura opționalului respectiv**. **Încadrarea** cadrelor didactice pentru predarea opționalului integrat la nivelul mai multor arii curriculare se realizează de **consiliul de administraţie al unităţii de învăţământ** cu avizul comisiei de mobilitate a personalului didactic din învățământul preuniversitar constituite la nivelul inspectoratului școlar".

Avizarea programei pentru opționalul integrat la nivelul mai multor arii curriculare pentru **clasele a V-a și a VI-a** se realizează de către **inspectorul școlar** care are **aceeași specializare** cu **cadrul didactic autor** al programei respective. Pentru avizare **se va prezenta programa cursului optional** însoțită de **formularul de avizare valabil pentru anul școlar 2019 – 2020 (Anexa 1)**.

Curriculum în Dezvoltare Locală – Comisia pentru Curriculum din unitatea de învățământ respectă etapele și perioadele stabilite prin procedura națională specifică acestui tip de curriculum.

Inspector Școlar General
Valentin Claudiu CUIBUS

Inspector Școlar General Adjunct
TÖRÖK Zoltan

Inspector școlar
Luminița CHICINAȘ

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

INSPECTORATUL ŞCOLAR JUDEȚEAN CLUJ

Anexa Nr. 1

– FIŞĂ DE AVIZARE –
A PROIECTULUI DE PROGRAMĂ PENTRU OPŢIONAL

Avizat,
Inspector şcolar

Instituţia de învăţământ .....
Denumirea opţionalului.....
Tipul .....
Clasa .....
Durata .....
Număr de ore pe săptămână .....
Anul şcolar .....
Autorul .....
Abilitatea pentru susţinerea cursului .....

CRITERII ŞI INDICATORI DE EVALUARE			
	DA	NU	DA, cu recomandare
I. Respectarea structurii standard a programei			
Argument			
Competenţe specifice			
Conţinuturi (asociate competenţelor)			
Valori şi atitudini			
Sugestii metodologice (inclusiv modalităţi de evaluare)			
II.Existența unei bibliografii			
III.Elemente de calitate			
Respectarea particularităţilor de vârstă ale elevilor			
Concordanța cu etosul şcolii, cu interesele elevilor şi cu nevoile comunităţii			
Conţinutul argumentului			
• oportunitatea opţionalului			
• realismul în raport cu resursele disponibile			
Corelarea competenţelor cu conţinuturile			
Corelarea competenţelor cu situaţiile de învăţare propuse la Sugestii metodologice			
Adecvarea modalităţilor de evaluare la demersul didactic propus			

Avizul conducerii şcolii .....

Avizul Comisiei pentru Curriculum din Şcoală

NOTĂ: Pentru a fi acceptat, proiectul de program trebuie să întrunească "DA" la la punctele I şi II şi cel puţin 5 "DA"/"DA cu recomandări" la punctul III